

7. Stöttning – undervisningsexempel

För att börja arbeta med detta diskussionsunderlag bör kollegiet ha läst fram till och med åtminstone kap 6 i *Stärk språket stärk lärandet* (Gibbons, 2016).

Förberedelser:

1. Om skolan inte har ett exemplar av boken *Lyft språket lyft tänkandet* (Gibbons, 2018) så bör denna bok lånas till skolan i åtminstone ett exemplar inför detta tillfälle.
2. Alla lärare får i förväg bestämma en undervisningssekvens/ett stoff i omgl (eller annat realämne om läraren i fråga inte undervisar omgl) som hen vill arbeta med. Detta kan utgå från en helhet som sträcker sig över flera lektioner eller vara kortare. Utgå gärna från t.ex. ett uppslag i en omgl-bok. Ta med material (böcker, texter) som du tänker att du kunde använda dig av. I den här övningen fokuserar vi alltså på hur vi kan stötta eleverna.

Inled genom att hela kollegiet diskuterar tillsammans. När ni sedan börjar arbetet med undervisningsplaneringen får ni dela in er parvis eller i grupper om max 3.

- Bekanta er med övningen *Frågor i marginalen* (Gibbons, 2018) på s. 143-146. Hur skiljer sig denna form av läsförståelsefrågor från "vanliga" frågor på ett papper? På vilket sätt skulle man kunna dra nytta av denna övning för att utveckla elevers multilitteracitet när det gäller att t.ex. ta sig an ett nytt uppslag i en omgl-bok? Ser ni möjligheter med hur denna övning kunde anpassas för att fungera också i lite lägre årskurser? Diskutera tillsammans.
- Föreställ er sedan en undervisningssituation där läraren läser en historietext högt för eleverna medan dessa följer med i sina egna böcker. Läraren väljer att engagera eleverna på följande två sätt:
 - a) Läraren pausar nu och då för att fråga vad ett visst ord betyder. T.ex. "*Vi läste just ordet fältherre, är det någon som vet vad det betyder?*"
 - b) Läraren pausar nu och då för att ge eleverna en förklaring i förväg. T.ex. "*I nästa mening kommer jag att läsa ett ord som betyder 'en person som fungerar som chef och leder en armé i krig'. Försök hitta det här ordet nu när jag läser vidare*".

➔ Diskutera tillsammans och jämför exempel a och b. I vilket av dem tror ni att det är lättare att få till högre elevaktivitet? Motivera!

- Fortsätt sedan med att dela in er i par och presentera för varandra vad stoffet i er tilltänkta undervisning består av samt för vilken åldersgrupp den är tänkt.
- Välj vems material ni börjar att jobba med tillsammans och fokusera sedan på *en* lektion till att börja med. Ställ upp en tidsram för när ni måste byta och planera den andra lärarens undervisningsexempel. Byt vid utsatt tid även om ni inte är klara.
- Fundera på hurudana aktiviteter och vilken form av stöttning ni väljer för att bäst stöda elevernas kunskapsutveckling. Kan ni aktivera elevernas förståelse? Vilka aktiviteter gör ni före/under/efter läsningen? Vilken typ av aktiviteter kan ni använda för att säkerställa att eleverna får tala, läsa och skriva om ämnesinnehållet? (Obs! Allt detta går inte att få in under en lektion. Ni bör dock hålla helheten i bakhuvudet så att eleverna i en längre sekvens av lektioner får tillräckligt av de olika aktiviteterna).
- Fundera på hur ni kan utnyttja elevernas modersmål under lektionen? Kan ni få in kortare stunder av samtal (om möjligt också där andraspråkelevernas modersmål utnyttjas) som stöder förståelsen för ämnesinnehållet?
- Använd er av Gibbons (2016) bok för att hitta aktiviteter som passar in i er undervisningssekvens. Är det någon del av er undervisning där ni speciellt tänker att era andraspråkelever skulle dra nytta av extra stöttning? Hur tar ni detta i beaktande?
- Avsluta gärna gemensamt genom att dela med er av intressanta insikter eller andra funderingar som uppstått under ert planeringsarbete.